

RAZELE AUROREI

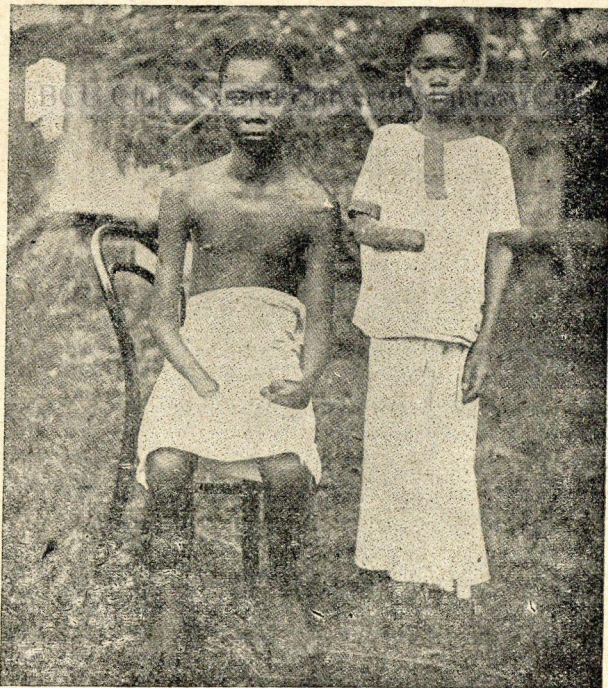

ZIS'A IISUS: „EU SUNT LUMINA LUMII”.

Cruzime și milă.

Icoana noastră arată două biete victime ciungite de om din vremea comerțului crud ce a obvenit în statul Congo belgic — statul Congo zace

garia. Numărul locuitorilor săi e aproape 20 milioane. Păduri uriașe cuprind mai întreg lăuntru țării. Locuitorii săi sunt mai mare parte

în mijlocul Africei, partea cea mai mare a acestuia e acum proprietatea Belgilor. Estinderea sa e 2.382,000 kilometri cvadrați, așadară e mai mare, cu mai mult de 8 ori, ca Un-

lantu-negri. Călătorul Stanley a descoperit aceasta țară în anul 1870 și apoi o luă Leopold regele Belgilor în posesiune. Mult timp a fost sub numirea stat independent posesiunea

regelui belgic, dară în anul 1907 o dădu el Belgiei și astfel deveni colonia sa. În aceasta țară este o însămnată producțiune de gumă roșie și așa neguțătoria cu aceasta materie a format venitul principal a guvernului. Oficiații belgici au îndatorat locuitorii cei negri a aduce o sumă sigură de gumă ca tribut anual. Iar cei ce nu au putut aduce aceasta la vremea hotărîtă, pre aceia fără de milă i-au pedepsit. I-au sbicuit și dacă aceasta n'a folosit, i au ciungit, le-au tăiat jos mâna și i au chinuit și mai brutal. Grozavă a fost suferința acestui biet popor pentru povara cea înfricoșată a tributului de gumă. Contra acestei cruzime apoi au protestat adunările popoarelor (parlamentele) mai multor țări. În America și Anglia au protestat cu glas tare contra la așa tractare; și doară au și ajuns ceva scop! Că cum merg acuma lucrurile, aceea-i necunoscut.

Pânăcând înse din partea belgilor aceasta brutalitate infernală își lăți domnia sa, până atunci, ba încă și mai înainte a intrat acolo misiunea baptistă americană, lăbind binecuvântare, iubire și lumină cu vestirea evangheliei, cu cuvântul și cu fapta, punând exemplu între poporul așezat la întunerec. Stanley a aflat în a doua sa călătorie în statul Congo mai multe stațiuni baptiste și pe un vapor a acestei societăți a călătorit el pe fluviul Congo în sus până la locurile nenavigabile. Acuma sunt în Congo mai multe comunități creștine din membri pioși, blânzi, devotați, acăror părinți erau în parte încă mănăcători de oameni.

Două feluri de spirit a pătruns dară după descoperirea acestui teritor în acest ținut. Unul spiritul comercial lacom nemilostiv; iar celalalt cu iubire țintind mântuirea sufletelor și a milei silindă spre tot binele. Amândouă le-au adus oamenii albi, dară acești oameni albi oh la ce cugete diferite s'au închinat.

Cruzimea din iad vine, iar mila din cer. Cu cât mai aproape stă un popor

sau om de iad, și satana, cu atât mai nemilos este el. Iar cu cât mai aproape stă un popor sau om către cer, cu atât mai milos e el. Perioadele de mai înainte au fost foarte crude. Despre popoarele străbune, vechi și medii, națiunile și domnitorii lor spune istoria lucruri înfricoșate. Grozaviilor închisorilor subpământesti, robii de galevă, cămările de tortură despre aceea dovedesc, că în oameni a ajuns spiritul diavolesc la domnie. Soiurile pedepselor de moarte au fost în legătură cu chinurile grozave. Ah, dăpoi că și spre marele Mântuitor nu numai la moartea cea mai cu chin îl condamnă, ci și în noaptea de naștea morții sale îl chinură amar.

Invizitiile evului mediu și mai nou, cari au cufundat pre așa mulți oameni sfinți în marea chinurilor, tot aceea dau de știut timpului de mai târziu, că în oameni au locuit sântăminte infernale. Dară unde să ivește oaza evangheliei, acolo trebuie să înceteze cruzimea. Cu primirea credinței celei vie în Domnul Iisus pătrunde ființa omului spiritul milei și atunci dispare puțința chinurei altora. Omul cel credincios e milos, plin de iubire încă și către animale, ba încă și către insecte. Omul cel spiritual nu chinuiește animalele, sale, ba nici insectele. Pentru uciderea acelora alege el moartea cea mai repede și mai ușoară. Iar pre oameni să silește a-i scuti și a-i apăra contra toată durerea și chinul; iar dacă chinul deja este, să silește cu cât îi stă în putere a liniști aceea. Tocmai pentru aceea el nu vatămă, nu calumniază, nu lovește, nu să bate, ci mângăie, apără și împacă.

Câte odată trebuie să folosască asprime dreaptă, dară și într'aceasta umblă el cu milă și dacă i silit a răni, ține la îndemână balzumul vindecător.

Cercămu-ne pre noi, că din care sântământ este mai mult în noi? Dacă cruzimea ia putere asupra noastră, atunci stăm sub înriurirea spiritului iadului; iar dacă mila conduce pașii nostri, aceasta ne-a dat-o nouă

aceea milă, care a isvorit de colo sus, dela Dumnezeu din isvorul milei.

Cum suntem noi în împrejurimea noastră și în viața socială?

Dacă este plină cămara noastră, iar deaproapele nostru sau mai mult frațele nostru spiritual flămânzește în apropierea noastră și noi nu-l ajutăm, atunci a pătruns cruzimea în noi. Dacă plâng văduvele, săracii, mizerabili și noi nu le avem grija, atunci cruzimea este în apropierea noastră. Dacă nu ne îngrijim de mântuirea sufletelor zăcânde în păcat, atunci încă nu este cu noi mila.

Timpul de acum e încă crud; multe pături ale omenimei sunt încă crude; adâncul iadului e căscat pretutindenea, dară noi să ne arădicăm spre cer pe aripile spiritului milei, revărsând în toate părțile binecuvântare din cămare iubirei noastre.

Cei doi muzicanți.

Mare sărbătoare poporală a fost în Viena. Parcul Prater, care-i locul cel principal de petrecere a vienezilor, a fost plin de oameni veseli. Lângă un arbore a acestui parc, pe unde treceau multe mii de oameni, s'a așezat un invalid bătrîn cu violina sa, ca să-și câștin câțiva creștari. Cănele său fidel învățat șezu lângă el și ținu în gură pălăria lui, ca să primească bucățile de bani cari îi se dau, dară nimene nu-i dădea.

A străbătut prin câteva războiuri acest bătrîn, și mai fiecare a atârnat pe el — în forma cicatricelor — tablă de amintire. Arcul violinei îl țineau numai trei degete a dreptei sa le. Celelalte două îi le-a dus o cartace cu sine lângă Aspern și mai în tot aceea vreme i-a dus o așchie piciorul cel stâng. Capul său abea îl acoperi puținel păr alb, iar îmbrăcămintea sa o formă o mantie vechiă, roasă de soldat și totuși nu căutau la el astăzi oamenii cei atât de veseli.

Cu fața înuorată și întristat privea omul bătrîn la mulțimea cea vioaia,

privi desburdarea și luxul lor. . . . Rîsul celor ce treceau pe lângă el a pătruns ca un ac prin sufletul său. Asta seară trebuie să flămânzască el în odaia sa de pod pe sacul de paie, deși el s'a luptat pentru libertate, siguranță și patrie, cari astăzi așa le iau oamenii, ca lucruri de sine înțelese. Oare nu este pe sama lui nici dintr'o parte mulțămîta, nu are nimene vr'un filer de prisos pe sama lui?

Deja a apus soarele și mulțimea a pornit către casă, când pe față vestejită a omului bătrîn să așeză durere adâncă. Mîna cea ostenită nu mai putea purta. Adânc oftând să puse jos pe o piatră și-și propti fruntea pe mână. A plâns într'ascuns.

Acuma păși un domn, care prop-tindu-se de un teiu văzu, cum își ștergea lacrimile cu mîna cea ciungă, la el, întinse bătrînului un galben și zise: „Imprumută-mi violina D-tale pe un cias!“ Umplut de mulțămîta privi luptătorul la acela domn, îl înțelese îndată, ce voiește și bucuros îi întinse violina sa.

După ce streinul intonă violina cu glas curat ca clopotul, să puse aproape lângă invalid și zise: „No, acuma colega D-ta ia banii, iar eu voi zice!“

La aceasta începu a zice așa, că omul bătrîn îl observă cu curiositate violina sa și gândi, că aceea nici nu-i a lui, că glasul ei a pătruns minunat în sufletul său; iar melodiile ca niște mărgăritare duruiau de pe ea. Adese ori așa să auza, ca și când glasuri îngerești s'a bucura chiuind în violină, iar apoi, ca și când glasurile dureroase ar plînge cu greu, cari într'atâta au mișcat inima, că ochii să umeziră.

Nu multă vreme trecu și o mare mulțime de oameni încunjură pre acești doi bărbați. Tot omul o văzu, că acest domn galant lucră pe sama săracului și înțelese, că ce vrea acest jucător nobil să ajungă cu aceea. Îndată pica în pălărie atâta aramă, argint, ba și aur, că cănele pudel începu a murmura. Bucuratu-s'a sau

s'a mâniat? Că n'a mai putut ținea pălăria.

„Golește bătrînul,” — strigară cei din prejur către invalid — „mai odată va fi plină!”

Și în fapt el o goli și și a două oară trebuia să golească în straița, în care de altcum a obicinuit a și ascunde violina. Cu ochii strălucinei a luat streinul știință despre aceasta și a zis așa, că un „bravo” după celalalt a sunat. În sfârșit trecu jucătorul la glasul acestei cântare: „Ține Doamne pre împăratul Francisc!”

Ca la o poruncă veniră pălăriile jos de pe capuri și mulțimea cântă cu mare însuflețire aceasta cântare patriotică. Iar când strigătul cel sunător ajunsese la sfârșit, dintr'odată puse violina în brațele invalidului fericit și domnul cel strein dispăru, nainte a găsi bătrînul adânc mișcat cuvânt de mulțumită.

Acuma apoi să începu întrebarea: „Cine-i acela, cine poate fi acest domn?”

„Eu îl cunosc,” strigă un dom propășind, „acesta-i Alexandru Boucher, vestitul violinist, care aici a pus artistica sa în serviciul îndurării. Să nu uităm de exemplul său nobil!”

Și mai odată ținu pălăria sa acest domn și astfel mai odată sburară bucățile de bani în ea. Când apoi acest domn goli pălăria sa în straița invalidului, strigă el: „Trăiască Boucher!”

„Trăiască, trăiască, trăiască!” strigă poporul. Iar ostașul invalid puse mâinile sale la olaltă și să rugă: „Doamne, respălătește-i aceasta bogat!”

Așa gândesc, că în aceasta seară au fost în Viena cu doi oameni fericiți mai mult. Unul era invalidul,

care pe lungă vreme a fost scăpat de mizeria sa: al doilea a fost Boucher, acărui inimă a depus așa mărturisire, că e vrednică de pismuit.

Iar noi în aceasta vreme serioasă să ne lăsăm a ni se spune despre purtarea acestui om pios două lucruri; mai nainte: „Iar a face bine și a împărți să nu uitați; căci de jertfe ca acestea Dumnezeu are plăcere.” (Epist. către Ebrei 13, 16.) Iar apoi nu uitați, că aceia, cari în aceasta oară grea să luptă, sufăr, sau mor, și pentru noi aduc aceasta jertfă.

Contra sadduceilor.

„Voi nebunilor, voi credeți în înviere?” strigă odată un sadduceu în prezența lui Gebiha ghibosul pesisan. „Nu vedeți, că cei vii mor? Cum puteți apoi să credeți aceea, că cei morți vor trăi?” „Dară așa-i, tu crezi în creare?” îl întrerupse Gebiha liniștit. Sadduceul răspunse cu da. „Dacă dară acuma aceea există, ce până acuma nici când n'a existat, cu cât mai mult poate aceea exista, ce odată a existat!”

La cei mai mulți oameni „destul” atâta însemnează, că „mai mult ar trebui.”

Muncește, ca și când, n'ar ajuta rugăciunea; roagă-te, ca și când n'ar ajuta munca.

Dacă ne încredem în cuvintele oamenilor, pentru ce nu ne încredem în cuvântul lui Dumnezeu?

Redactor responsabil:
VASILIU BERBECAR.

Tot omul e chemat și binevenit la adunare!

ABONAMENTUL SĂ SE TRIMITĂ LA WELKER JÓZSEF, BUDAPEST, VII., HÁRSFA-UTCA 33. SZ.

Prețul la „Razele Aurorii”.

Pe anul întreg: dela 1—2 exemplare 1.20 fl. de exemplar. Dela 3—10 exemplare —.80 fl. de exemplar.

„ 11—50 ” —.60 ” ”

„ 50—100 ” —.50 ” ”

În streinătate se socotește diferența speselor trimeterii.